

אחרי הבחירות האתגר הכלכלי של צרפת - והנשיא החדש שלה

עמנואל נבון | 11/05/2017 08:37

כמו המועמד השמרני פרנסואה פיין (שבו תמכתי בסיבוב הראשון) קראתי להצביע לעמנואל מקרון בסיבוב השני. על אף הביקורת שלי כלפי מקרון, לא הייתה לי כל התלבטות בינו לבין מארין לה פן. רבים דיברו, בצדק, על העבר החשוק של מפלגתה, אך לה פן הייתה מסוכנת בעיקר בגלל תכניתה הכלכלית ורעיונותיה במדיניות חוץ. היא רצתה בין השאר להעלות את ההוצאות הממשלתיות, לנקוט במדיניות מסחרית פרוטקציוניסטית, לפרוש מן האיחוד האירופאי, ולהתקרב לרוסיה. יישום המצע שלה היה מוביל לקריסה הכלכלית של צרפת ולמסירת המפתחות של האיחוד האירופאי לגרמניה..

• רוצה לקבל עדכונים חמים בזמן אמת? הירשם לניוזלטרם של ביזפורטל

אי אפשר שלא להוריד את הכובע בפני מקרון על הישגו המרשים. בגיל 39, הוא הופך לראש המדינה הצעיר בתולדות צרפת (הוא שבר את השיא של לואי נפוליאון שנבחר לנשיא ב-1848 בגיל 40). הוא גם המועמד הראשון שנבחר ללא תמיכה של אחת משתי מפלגות השלטון, אלא של תנועה חדשה שהוא הקים מספר חודשים לפני הבחירות. הוא אמנם נתמך על ידי הממסד התקשורת, אך הקמפיין שלו היה מבוסס בעיקר על הרשתות החברתיות. בחור צעיר ומוכשר ניצח נגד כל הסיכויים ודחף הצידה את הממסד הפוליטי. הלואי עלינו.

מה ניתן לצפות מילד הפלא? הוא הוכיח נחישות ויכולות בלתי רגילות. כאשר הוריו דרשו ממנו לשים קץ לרומן עם המורה שלו הוא סירב לוותר ואף ניתק את הקשר עם משפחתו, ובגיל 29 נשא לאישה את מורתו לשעבר כשהיא בת 54. הוא רצה להיות עצמאי כלכלית והשיג גם את זה: בזכות שלוש שנים מוצלחות בבנק רוטשילד, הוא נעשה מיליונר. במהלך הקמפיין, הוא הלך להיפגש עם פועלי מפעל שעומד להיסגר, נגד ההמלצות של יועציו הפוליטיים ושל שירותי הביטחון. "לא אכפת לי מה היועצים והשומרים אומרים, אני נכנס לגוב האריות" הוא נשמע אומר למטה שלו. דבר אחד בטוח: מקרון הוא אמיץ, נחוש ודעתן.

הוא יצליח כנראה גם להפריך את המוסכמות לגבי הבחירות לפרלמנט בחודש הבא. אכן, שיטת הבחירות מיטיבה עם מפלגות השלטון. אך המפלגה הסוציאליסטית בהתרסקות ורוב נבחרה נמלטים מהטיטאניק כדי להתמודד מטעם תנועתו של מקרון. גם אם השמרנים ינצחו, הרי שעיקר המחלוקת בינם לבין מקרון הוא על היקף הרפורמות הכלכליות. עם ממשלה שמרנית, מקרון רק יצטרך לצמצם קצת יותר את ההוצאות הממשלתיות ולהוריד עוד יותר את המס החברות. מה רע בזה?

מקרון בעד לשמר את האיחוד האירופאי והאירו. הוא פתח את מסיבת הניצחון שלו עם ההמנון של האיחוד האירופאי (האודה לשמחה בסימפוניה התשיעית של בטהובן). הוא רוצה מגרמניה הקמת Eurobonds (שותפות

בחובות), וכן שר אוצר ותקציב משותף ל-19 המדינות החברות באירו. אך גרמניה לא תסכים לזה לפני שצרפת ושאר המדינות ה"לטיניות" יבצעו את הרפורמות הקשות שגרמניה ביצעה בתחילת שנות ה-2000: לצמצם את ההוצאות הממשלתיות, להגמיש את דיני העבודה, ולהוריד את מס החברות. העמדה של אנגלה מרקל ברורה: היא תזרום עם הרעיונות של מקרון רק אחרי שהוא יעשה סדר כלכלי בבית. הסוציאל-דמוקרטים הגרמנים, לעומת זאת, גמישים יותר. העמדה הגרמנית תושפע מן הסתם מתוצאת הבחירות הכלליות בספטמבר הקרוב.

עד כה, רוב הסקרים חוזים שאחרי הבחירות של ספטמבר, מרקל תוכל שוב להקים ממשלת קואליציה עם הסוציאל-דמוקרטים. בקונסטלציה כזו, גרמניה תדוש מצרפת רפורמות כלכליות אמתיות לפני כל צעד לכיוון העמקת האינטגרציה הכלכלית האירופאית שמקרון מבקש. לגרמנים יש סיבות טובות להיות ספקנים, שכן הצרפתים מעולם לא עמדו בהבטחות שלהם לבצע רפורמות כלכליות מבניות. אך יכול להיות שמקרון יפתיע. הוא הרי כבר הפתיע עם ניצחונו המדהים בבחירות.

ד"ר עמנואל נבון הוא מרצה ליחסים בינלאומיים במרכז הבינתחומי הרצליה ובאוניברסיטת תל-אביב, עמית בכיר בפורום קהלת, ופרשן בערוץ i24news